

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Законотворчість і нормотворчий процес в
Україні**

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Законотворчість і нормотворчий процес в Україні
Викладач (-і)	Сворак Степан Дмитрович, д.ю.н., д.і.н, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права
Контактний телефон викладача	Сворак Степан Дмитрович +380 67 939 91 49
Е-mail викладача	Сворак Степан Дмитрович stepan.svorak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kttidip.pnu.edu.ua/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D1%83-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення є правові основи законодавчого процесу в Україні, Регламент Верховної Ради України, організація роботи Верховної Ради України, законодавчі процедури, контрольні функції Верховної Ради України, принцип верховенства права та проблем його реалізації в Україні, проблеми гармонізації законодавства України із законодавством ЄС.</i></p> <p><i>Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: підручники, посібники, документи і нормативні матеріали, енциклопедичні і довідкові видання, спеціальна література з окремих проблем законотворчості.</i></p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Формування знань про сутність, зміст і форми нормотворення та правозастосування, глибокого розуміння принципу верховенства права та проблем його реалізації в Україні. Обізнаність щодо європейського права та проблем гармонізації законодавства України із законодавством ЄС.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання знань про сутність сучасного нормотворення та законодавчого процесу, історію та особливості правотворчості та законодавчого процесу в Україні, конституційну основу законодавчого процесу в Україні, суб'єкти законодавчої ініціативи, законодавчу діяльність та загальні теоретичні положення законодавчого процесу в Україні.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Відповідно до вимог освітньої програми магістранти повинні:</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні засади загальнотеоретичних проблем нормотворення та правозастосування; – глибоко розуміти принцип верховенства права та проблем його реалізації в Україні; – бути обізнаними щодо європейського права та проблем гармонізації законодавства України із законодавством ЄС; – порядок прийняття рішень Верховною Радою України; – законодавчі процедури; – кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності; 	

– забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків; – кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти вміти: застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці; - розробляти нормативно-правові акти, зокрема, локального характеру; - виявляти, припиняти, розкривати й розслідувати правопорушення; - виявляти, давати оцінку й сприяти припиненню протиправної поведінки; - кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти; - давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності; - приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	6	нормативний
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Модуль 1. Загальнотеоретичні знання про законотворчість та законодавчий процес.			
Тема 1 Правове регулювання законотворчості та законодавчого процесу.		2	2
Тема 2. Органи Верховної Ради України як учасники законодавчого процесу		2	2
Модуль II. Законодавча діяльність Верховної Ради України			
Тема 3. Організація законодавчої діяльності Верховної Ради України.		2	4
Тема 4. Законодавча процедура.		2	4
Тема 5. Розгляд Верховною Радою України законопроектів за спеціальними процедурами.		2	4
Тема 6. Контрольна функція в діяльності Верховної Ради України.		2	2
ЗАГ.:		12	18
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання <i>навчальної дисципліни</i> є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/.</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами 1-єї контрольної роботи. Робота виконується у відповідності до графіку контролю самостійної роботи, який розміщено на		

	інформаційному стенді та сайті кафедри. На контрольну роботу виносяться 15 варіантів, кожен з яких складається з 5-и завдань. Перше і друге запитання (описові) оцінюються максимально у 5 балів. Третє запитання передбачає чітку і коротку відповідь на запитання і оцінюється в 4 бали. Четверте і п'яте запитання оцінюються максимально в 3 бали кожне. Максимальний бал за контрольну роботу становить 20 балів.
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

7. Політика курсу

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових самостійних робіт за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік питань міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських занять та з самостійної роботи), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kttidip.pnu.edu.ua/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D1%83-2/>*

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Георгіца А. З. Конституційне право зарубіжних країн : навч. посіб. / Георгіца А. З. – Чернівці: Рута, 2000.
2. Головатий С. Верховенство права: український досвід.: У 3-х кн. – Книга третя / Головатий С. – К., 2006.
3. Гусаров С. М. законотворчість і законодавчий процес в Україні : монографія [За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрНУ О. М. Бандурки] / С. М. Гусаров. – Харків : Золота миля, 2014. 412 с.
4. Депутат в українському парламенті (науково - практичний посібник). – К.: Парламентське видавництво, 2013. – 260 с.
5. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : [підруч. / за ред. С. Г. Серьогіної]. – Х. : Право, 2005.

6. Загальна теорія держави і права / За ред. академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора В. В. Копейчикова. – К.: Юрінком, 1997. – 320 с.
7. Конституційний Суд України. Рішення. Висновки. 1997-2001. Кн. 1 / Відповід. редакц. канд. юрид. Наук П. Б. Євграфов. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 512 с.
8. Конституції зарубіжних країн : навчальний посібник / Авт.-упоряд.: В. О. Серьогін, Ю. М. Коломієць, О. В. Марцеляк та ін. / За аг. ред. В.О. Серьогіна. – Харків : Видавництво «ФІНН». – 2009. – С. 113.
9. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К. : Преса України, 1997. – 80 с.
10. Конституція незалежної України: в 3 кн. / [С. П. Головатий]. – К.: Українська правнича фундація, 1997.– Кн.3. – Ч. 1. – 317 с.
11. Майданник О. О. Парламентський контроль в Україні / О. О. Майданник. – К.: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2004. – 320 с.
12. Парламентське право України : навч. посібник / Кол. авт.; За ред. д-ра юрид. наук, проф. О. Н. Ярмиша. – Харків : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2007. – 500 с.
13. Парламентський контроль: українські реалії та світовий досвід : матеріали науково-практичної конференції та пропозиції щодо вдосконалення законодавства. – К., 2005. – 122 с.
14. Сучасна правова енциклопедія / за заг. ред. О. В. Зайчука. – К.: Юрінком Інтер. – 2004.
15. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн : [підруч.] / В. М. Шаповал – К : АртЕк, Вища шк., 1997.
16. Юридична енциклопедія в 6-ти томах. К. : «Українська енциклопедія», 1999. – С. 504.
17. Ющик О. І. Теоретичні основи законодавчого процесу : монографія / Ющик О. І. – К.: Парламентське вид-во, 2004. – С. 412.
18. Ярошенко Ф. О. Науково-практичний коментар до Бюджетного кодексу України / Ф. О. Ярошенко, С. Д. Бушуєв. – Київ : Міністерство фінансів України, УДУФМТ, 2010. – 592 с.

Викладач _____ Сворак С.Д.